

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ
КАФЕДРА ПЕДІАТРІЇ №2**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Пропедевтика педіатрії в тому числі сестринська практика, базові
медичні навички в педіатричному відділенні»**

освітній рівень	<u>другий (магістерський)</u>
галузь знань	<u>22 Охорона здоров'я</u>
спеціальність	<u>222 Медицина</u>
освітня програма	<u>Освітньо-професійна програма «Медицина»</u>

2025 - 2026 навчальний рік

Кафедра педіатрії №2

<https://nmuofficial.com/zagalni-vidomosti/kafedri/departament-pediatrics-2/uchbovo-metodychna-robota/robochi-programy-navchalnyh-dystsyplin/>

Силабус навчальної дисципліни: ОК 25. «Пропедевтика педіатрії в тому числі сестринська практика, базові медичні навички в педіатричному відділенні»

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітня програма: Освітньо-професійна програма «Медицина» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Анотація курсу:

Рік навчання – 3-й

Семестр – 5-й–6-й

Обсяг дисципліни «Пропедевтика педіатрії в тому числі сестринська практика, базові медичні навички в педіатричному відділенні»:

Усього 150 годин; з них: лекцій – 10 год, практичних занять – 80 год, з яких виробнича практика – 26 год; СРС – 60 год; кількість кредитів ЄКТС –5,0.

Мова викладання: українська

Форма навчання: денна

Мета викладання дисципліни: Метою викладання навчальної дисципліни «Пропедевтика педіатрії в тому числі сестринська практика, базові медичні навички в педіатричному відділенні» є: формування здатності використовувати набуті знання, уміння, навички, загальні і спеціальні компетентності, а також складові наукового пошуку для вирішення професійних задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я, набуття загальних та фахових компетенцій для досягнення програмних результатів навчання щодо росту та розвитку організму дитини, вікових анатомо-фізіологічних особливостей дитячого організму, методики

обстеження та семіотики ураження органів та систем у дітей, вигодовування та раціонального харчування здорової дитини, базових медичних навичок в педіатричному відділенні.

Очікувані результати навчання:

Вивчення дисципліни забезпечує набуття студентами ряду *компетентностей – інтегральної (ІК), загальних (ЗК), спеціальних – фахових (ФК), та програмних результатів навчання (ПРН):*

- Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

- Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК11.Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК12.Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК13.Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК14.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)

суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

• Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.

ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.

ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.

ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів.

ФК 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.

ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

ФК 16.Здатність до ведення медичної документації.

ФК 21.Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК 23. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.

ФК 24.Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами.

ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності

● Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання ..

ПРН 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу, враховуючи вік пацієнта.

ПРН 8. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН 12. Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 13. Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організовувати проведення профілактичних щеплень за календарем.

ПРН 14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

ПРН 17. Виконувати медичні маніпуляції в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН 22. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

ПРН 23. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.

ПРН 24. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

ПРН 27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.

ПРН 29. Планувати, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих.

Управляти залишками вакцин, організовувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.

Теми лекцій

№	Назва теми	Год
1	Періоди дитячого віку, їх характеристика. Особливості періоду новонародженості.	1
2	Фізичний розвиток (ФР) дітей, методи оцінки, значення оцінки ФР як інтегрального показника стану здоров'я дітей. Ознаки порушення ФР.	1
3	Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей. Психомоторний розвиток, методи оцінки. Семіотика уражень.	1
4	Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання у дітей. Семіотика найчастіших уражень.	1
5	Анатомо-фізіологічні особливості серця і судин у дитячому віці. Семіотика найчастіших уражень.	1
6	Вікові анатомо-фізіологічні особливості системи травлення у дітей. Семіотика уражень органів травлення у дітей; основні симптоми та синдроми.	1
7	Анатомо-фізіологічні особливості органів сечової системи у дітей різного віку. Семіотика найчастіших уражень.	1
8	Система крові, причини і характер вікових змін основних лабораторних показників. Клініко-гематологічна характеристика основних синдромів при ураженні системи у дітей.	1
9	Анатомо-фізіологічні особливості залоз ендокринної системи у дітей. Семіотика синдромів гіпер- і гіпофункції ендокринних залоз.	1
10	Вигодовування немовлят, види вигодовування, показання і протипоказання до кожного з видів. Значення грудного вигодовування для здоров'я дитини і матері-годувальниці. Підгодовування (прикорм) і корекція харчування.	
	РАЗОМ	10

Теми практичних занять

№	Тема	Год
	<i>За темами "пропедевтика педіатрії":</i>	
1	Періоди дитячого віку, характеристика кожного. Період новонародженості, розподіл новонароджених за гестаційним віком, ознаки морфологічної і функціональної зрілості/незрілості, межеві стани (транзиторні). Шкала Апгар. Первинний туалет новонародженого.	2,5

2	Фізичний розвиток (ФР) дітей, характеристика процесів росту і розвитку, закономірності збільшення основних антропометричних показників та їх оцінка. Семіотика порушень ФР.	2,5
3	Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи. Нервово-психічний розвиток дітей у різному віці. Методи і частота оцінки.	2,5
4	Методика клінічного неврологічного обстеження дітей. Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей. Особливості спинномозкової рідини у дітей та семіотика її змін при патології.	2,5
5	Анатомо-фізіологічні особливості, клінічна методика обстеження і семіотика захворювань шкіри та її похідних, підшкірної основи. Методика обстеження лімфатичних вузлів у дітей.	2,5
6	Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження кістково-м'язової системи у дітей. Семіотика захворювань кістково-м'язової системи у дітей.	2,5
7	Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання, методика клінічного обстеження органів дихання у дітей.	2,5
8	Семіотика синдромів ураження і основних захворювань органів дихання. Лабораторно-інструментальні методи обстеження органів дихальної системи.	2,5
9	Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи у дітей. Методика фізикального обстеження серцево-судинної системи у дітей.	2,5
10	Додаткові методи дослідження серцево-судинної системи. Семіотика основних синдромів і захворювань серцево-судинної системи у дітей.	2,5
11	Анатомо-фізіологічні особливості, методика клінічного обстеження травної системи у дітей.	2,5
12	Основні симптоми і синдроми ураження органів травлення у дітей. Лабораторно-інструментальні методи обстеження. Семіотика основних захворювань.	2,5
13	Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження органів системи сечовиділення у дітей. Лабораторно-інструментальні методи обстеження. Семіотика синдромів уражень сечової системи.	2,5

14	Особливості системи крові у дітей різних вікових груп. Методи клініко-лабораторного обстеження дітей з ураженням системи крові. Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів та захворювань системи крові у дітей.	
15	Анатомо-фізіологічні особливості, загальна семіотика захворювань імунної системи у дітей.	2,5
16	Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження, семіотика захворювань ендокринної системи у дітей.	2,5
17	Курація пацієнта з метою написання Історії хвороби.	2,5
18	Природне вигодовування немовлят. Кількісний і якісний склад материнського молока. Методи розрахунку добового об'єму їжі та режиму харчування. Підгодовування (прикорм) і корекція харчування. Добова потреба дитини в харчових інгредієнтах та енергії.	2,5
19	Штучне і змішане вигодовування немовлят. Класифікація та характеристика молочних сумішей для штучного і змішаного вигодовування. Техніка штучного і змішаного вигодовування, критерії оцінки їх ефективності. Прикорм і корекція харчування при штучному і змішаному вигодовуванні.	2,5
20	Принципи та організація раціонального харчування дітей старших одного року.	2,5
	<i>За темами "сестринська практика, базові медичні навички в педіатричному відділенні":</i>	
21	Техніка антропометричних вимірювань у дітей, оцінка отриманих даних. Гігієнічна обробка рук. Засоби індивідуального захисту медичних працівників.	6,0
22	Участь медичної сестри у забезпеченні діагностичного процесу.	6,0
23	Участь медичної сестри у забезпеченні лікувального процесу.	6,0
24	Робота медичної сестри в кабінеті щеплень. Лікувальне харчування; організація харчування пацієнтів у відділеннях дитячої лікарні. Базова серцево-легенева реанімація у дітей на догоспітальному етапі. Зупинка кровотечі.	6,0
25	Робота з удосконалення практичних навичок; оформлення звітної документації з сестринської практики.	2,0
26	Підсумковий контроль з дисципліни (ПК)	4,0
	РАЗОМ з дисципліни	80

Самостійна робота студентів (СРС)

№	ТЕМА	Кількіс ть годин	Вид контролю
1.	Підготовка до практичних занять (за темами пропедевтики педіатрії)	20	Поточний контроль
2	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять:	4	Підсумковий контроль
	Предмет і місце педіатрії, основні етапи розвитку.	0,5	
	Система організації охорони здоров'я дітей в Україні.	0,5	
	Вигодовування передчасно народжених дітей	1	
	Особливості енергетичного, білкового, вуглеводного, водно-мінерального, ліпідного обмінів у дитячому віці. Семіотика порушень обмінів речовин у дітей.	2	
3	Написання учбової Історії хвороби	4	Поточний контроль
4	Підготовка до практичних занять (за темами сестринської практики)	26	Поточний контроль
5	Підготовка до підсумкового контролю (ПК):	6	Підсумковий контроль
Разом		60	

Вимоги до виконання студентом індивідуального завдання

Індивідуальне завдання студенти виконують у вигляді курації хворих та написання учбової історії хвороби.

Оцінювання історії хвороби як обов'язкової індивідуальної роботи студента відбувається під час її захиту в процесі індивідуальної роботи викладача зі студентом.

Оцінка «5» виставляється, якщо студент провів повне клінічне обстеження хворої дитини, описав його результати, правильно оцінив

фізичний та психо-моторний розвиток дитини, визначив провідні симптоми та синдроми та уражену систему органів.

Оцінка «4» виставляється, якщо студент провів повне клінічне обстеження хворої дитини, але допустив неточності в оцінці фізичного та психо-моторного розвитку дитини, не в повному обсязі або з несуттєвими помилками визначив провідні симптоми та синдроми.

Оцінка «3» виставляється, якщо студент допустив окремі помилки в оцінці фізичного та психо-моторного розвитку та у визначенні провідних симптомів та синдромів.

Оцінка «2» виставляється, якщо студент допустив суттєві помилки в оцінці фізичного та психо-моторного розвитку та у визначенні провідних симптомів та синдромів.

Робота вважається виконаною в разі отримання студентом позитивної оцінки з написання та захисту історії хвороби.

«5» - 8 балів,

«4» - 6 балів,

«3» - 4 бали,

«2» - 0 балів.

Методи навчання

При вивченні дисципліни «Пропедевтика педіатрії в тому числі сестринська практика, базові медичні навички в педіатричному відділенні» використовуються різновиди методів навчання, рекомендовані для вищої школи, а саме:

— за джерелами знань: словесні (пояснення, лекція, бесіда, дискусія); наочні (демонстрація); практичні (практична робота, опанування практичними навичками);

— за логікою навчального процесу: аналітичний (визначення загального стану хворого та основних ознак хвороби), синтетичний (з'ясування взаємозв'язку основних ознак захворювань, визначення оптимальних

заходів щодо діагностики, лікування та профілактики), їх поєднання – аналітико-синтетичний, а також індуктивний метод, та дедуктивний методи;

– за рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

При викладанні дисципліни впроваджуються такі методи організації навчальних занять як:

- метод клінічних кейсів,
- проблемно-орієнтований метод,
- метод індивідуальних навчально-дослідних та практичних завдань,
- метод конкурентних груп,
- метод тренінгових технологій,
- метод «ділової гри»,
- метод «мозкового штурму»,
- метод проведення конференцій із застосуванням інтерактивних, міждисциплінарних та інформаційно-комп'ютерних технологій.

Видами навчальної діяльності студента, згідно з навчальним планом, є лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів та виконання індивідуальних завдань.

Тематичні плани лекцій, практичних занять, СРС та виконання індивідуальних завдань забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, які входять до складу програми.

Лекції. Перевага віддається проблемним, оглядовим та концептуально-аналітичним лекціям. Під час лекції в студентів формуються знання, забезпечуються мотиваційний компонент і загально-орієнтований етап оволодіння науковими знаннями. Лекції відіграють роль в якісному управлінні самостійною роботою студентів.

Практичні заняття за методикою організації є клінічними, спрямовані на контроль засвоєння теоретичного матеріалу й формування практичних

вмінь та навичок, а також уміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань. Вони передбачають:

- збирання анамнезу;
- огляд хворої дитини;
- методика обстеження хворої дитини;
- інтерпретацію даних лабораторних та інструментальних

досліджень;

- оцінка розвитку дитини;
- техніка проведення маніпуляцій
- вирішення ситуаційних задач;
- відпрацювання практичних навичок на муляжах та біля ліжка

хворої дитини;

- ведення медичної документації.

Самостійна робота студента – виконується студентом самостійно поза аудиторних занять, та включає: підготовку до практичного заняття, заповнення робочого зошита з дисципліни, пошук та вивчення додаткової літератури, створення алгоритмів, структурно-логічних схем, написання рефератів, анотацій, доповідей для виступу з повідомленнями на практичних заняттях, симуляційне навчання, чергування в клініці під керівництвом викладача, виконання завдань на платформі LIKAR_NMU.

МЕТОДИ І ФОРМИ КОНТРОЛЮ, ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Методи контролю

Теоретичних знань:

- комп'ютерне тестування,
- індивідуальне опитування, співбесіда,
- структуровані за змістом письмові роботи.

Практичних навичок та умінь:

- контроль виконання стандартизованих за методикою проведення практичних навичок, передбачених планом практичної підготовки студента з дисципліни:

- аналіз лабораторних та інструментальних досліджень;
- виконання медичних маніпуляцій в педіатрії;
- надання допомоги при невідкладних станах у дітей.

Форми контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння стандартизованих за методикою виконання практичних навичок.

Контроль виконання самостійної роботи, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Контроль засвоєння практичних навичок з відповідної теми здійснюється як під час поточного контролю, так і при підсумковому контролі.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку після вивчення усіх тем дисципліни.

РЕГЛАМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ

Критерії оцінювання результатів навчання визначаються Положенням про «[Порядок оцінювання знань студентів під час поточного та кінцевого контролю з дисципліни в НМУ імені О.О. Богомольця](#)» (зі змінами та доповненнями, затвердженими Вченою радою НМУ імені О.О. Богомольця № 4 від 28.11.2024 р.).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми, передбачає 100% опитування студентів групи та оцінювання усіх складових елементів заняття – тестового контролю, контроль виконання практичних навичок, вирішення ситуаційних

завдань.

За кожний етап заняття і елемент поточного контролю студент отримує традиційну оцінку «5-4-3-2», із яких викладач формує середню арифметичну оцінку за заняття, яка конвертується у бали згідно шкали «5» - 3 бали, «4» - 2 бали, «3» - 1 бал. Якщо під час формування середньої арифметичної традиційної оцінки за заняття студент отримує «2», то дана оцінка конвертується у 0 балів.

Результати контролю рівня знань кожної складової заняття.

1) Готовність студента до заняття (початковий етап) перевіряється на основі відповіді на 10 **тестових завдань**. На першому практичному занятті ці питання включені до заключного контролю.

За вірну відповідь на 9 - 10 тестів студент отримує традиційну оцінку «5»; за 7 - 8 правильних відповідей – оцінку «4», за 6 правильних відповідей - оцінку «3» 0-5 правильних відповідей – оцінку «2».

2) **Усне опитування** студента оцінюється таким чином:

Оцінка «5» виставляється у випадку, коли студент дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей;

Оцінка «4» виставляється за умови, коли студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок;

Оцінка «3» ставиться студентові на основі його знань основного змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння, дає відповіді за допомогою навідних питань, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «2» виставляється у випадках, коли знання студента не відповідають вимогам оцінки «3 бали»;

3). Формування фахових компетентностей.

Оцінка «5» виставляється у випадку, коли студент активно опановує практичною частиною заняття та методично правильно демонструє

передбачені програмою практичні навички; проявляє ініціативу під час виконання самостійної роботи.

Оцінка «4» виставляється за умови, коли студент виконує передбачені для опанування практичні навички, але може припускатися окремих несуттєвих помилок, які виправляє самостійно.

Оцінка «3» ставиться студентові коли він здатний виконати основні практичні завдання тільки після відповідних зауважень та допомоги викладача.

Оцінка «2» виставляється у випадках, коли студент має явні труднощі при засвоєнні практичних навичок навіть після відповідних зауважень та корекції викладача.

4) Для оцінки засвоєння студентом теми йому пропонується дати **відповідь на запитання ситуаційної задачі**.

Оцінка «5» виставляється у випадку, коли студент вільно вирішує структуровані ситуаційні задачі різного ступеню складності та дає вичерпні та правильні відповіді на усі поставлені запитання.

Оцінка «4» виставляється за умови, коли студент вирішує ситуаційні задачі, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках, або дає правильні, але неповні відповіді на запитання.

Оцінка «3» ставиться студентові, який вирішує ситуаційні задачі, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь.

Оцінка «2» виставляється, якщо студент має явні труднощі при вирішенні ситуаційних завдань, дає невірні відповіді на запитання.

Оцінювання самостійної роботи студентів по підготовці до аудиторних практичних занять здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Оцінювання засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, здійснюється під час підсумкового контролю.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну

навчальну діяльність, становить 80. Вона вираховується шляхом складання кількості балів, що відповідають оцінці "відмінно" на кожному практичному занятті (по 3 бали за практичні заняття 1-24) з додаванням максимального балу за обов'язкову індивідуальну роботу по курації дитини, написання та захист історії розвитку дитини (8 балів).

Сума балів, яку накопичив студент в результаті поточного навчання, є складовою загальної оцінки з дисципліни. За поточний контроль не встановлюється мінімальний бал допуску до кінцевого контролю з дисципліни.

Якщо студент відсутній на практичному занятті, він отримує *нб*. Пропущений матеріал (за будь-якої причини пропуску заняття, в тому числі і з приводу хвороби), студент опановує самостійно в позааудиторний час (*без нарахування балів*) і оформлює *Конспект пропущеної теми заняття (К)*, який є підтвердженням виконання студентом навчальної програми. Цей конспект студент демонструє викладачу групи під час наступного навчального заняття або після початку відвідувань навчальних занять. Викладач проглядає конспект, за необхідності, просить відповісти на певні запитання чи демонструвати практичні навички, чи відповідає на запитання студента (консультація).

Упевнившись, що студент опрацював тему, викладач робить позначку у вигляді літери «К» у графі пропущеної теми в "Журналі відвідування та успішності студентів" (без виставлення оцінки) та у "Реєстрі зарахованих конспектів з дисципліни", який є додатком до академічного журналу та показує динаміку опанування студентами пропущених навчальних тем. Реєстр підлягає щотижневому контролю завідувачем кафедри. "Конспект" викладач повертає студенту.

Якщо студент був відсутнім на занятті "*Курація пацієнта*", він зобов'язаний в індивідуальному порядку провести курацію за згодою з викладачем групи, оскільки виконання *Індивідуального завдання* є обов'язковою складовою навчальної програми з дисципліни.

Завідувач кафедри постійно проводить моніторинг поточного навчання студентів з дисципліни, особливо звертаючи увагу на студентів *групи ризику* (значна кількість «нб» чи незадовільних оцінок). На методичних нарадах кафедри обговорюють результати поточного навчання студентів. Для студентів групи ризику, заздалегідь до кінцевого контролю, пропонується можливість надання поглибленого вивчення окремих тем.

Пропущені лекції студенти не відпрацьовують.

Підсумки поточного контролю проводяться двічі на рік:

- етапний контроль – станом на 30 листопада (осінній семестр);
- перед проведенням підсумкового контролю (ПК) з дисципліни (весняний семестр). Підсумовується: а) відсоток пропущених навчальних годин; б) кількість накопичених балів за поточну діяльність.
- ***Відсоток пропущених навчальних годин*** вираховується від загальної кількості годин, відведених за програмою на аудиторні заняття (90 год за рік).

РЕГЛАМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення усіх тем. До підсумкового контролю допускаються студенти, які відвідали не менше 75% навчальних аудиторних занять (лекційних та практичних занять). Якщо студент відвідав менше 75% аудиторних занять, то він вважається таким, який не виконав навчальну програму і навчальний план з дисципліни, а отже має повторно вивчити дисципліну.

Форма проведення підсумкового контролю є стандартизованою і включає контроль теоретичної і практичної підготовки.

Регламент проведення підсумкового контролю

Контроль теоретичної підготовки. Студент відповідає на **30** тестів формату А на платформі LIKAR_NMU. Даний етап вважається складеним, якщо студент надав не менше 70% правильних відповідей. Також студент вирішує 2 структуровані ситуаційні задачі з оцінки стану дитини з ознаками симптомів найбільш поширених захворювань дитячого віку та даними

лабораторних і інструментальних обстежень.

Перевірка практичної підготовки. Студент має оцінити фізичний та психомоторний розвиток дитини молодшого віку і призначити відповідне до віку харчування, та виконати 3 практичних навички з обстеження органів і систем хворої дитини біля ліжка хворого.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Теоретична частина

Тестовий контроль:

Правильна відповідь на 27 – 30 тестів (90-100% тестових завдань) – 30 балів

Правильна відповідь на 24 – 26 тестів (80 -90% тестових завдань) – 20 балів

Правильна відповідь на 21 – 23 тести (70-80% тестових завдань) – 10 балів

20 або менше правильних тестів (менше 70% тестових завдань) – 0 балів

Кожна **структурована клінічна задача** містить 3 запитання. Відповідь на кожне запитання оцінюється максимально в 5 балів. Правильна, але не повна відповідь оцінюється в 4 бали. Відповідь, яка містить несуттєві помилки, оцінюється в 3 бали. Помилкова відповідь – 0 балів.

Максимально за вирішення однієї задачі студент може отримати 15 балів. За вирішення 2-х задач – 30 балів.

Практична частина

Оцінка психомоторного розвитку. Студент, який повно та правильно оцінює психомоторний розвиток дитини, отримує 10 балів. Якщо студент допустив окремі неточності в оцінюванні психомоторного розвитку дитини, але здатний самостійно їх виправити, він отримує 8 балів. Якщо студент допускає окремі помилки, але загалом демонструє розуміння принципів оцінювання психомоторного розвитку дитини молодшого віку, отримує 6 балів. В разі припущення грубих помилок студенту присвоюється 0 балів.

Вирішення завдання з **вигодовування дітей раннього віку.**

Студент, який правильно признає відповідне харчування дитини раннього віку, отримує 10 балів. Якщо студент допускає окремі неточності у визначенні меню дитини раннього віку, отримує 8 балів. За наявності окремих

несуттєвих помилок у визначенні меню дитини раннього віку студент отримує 6 балів. Якщо студент допускає грубі помилки і призначає дитині невідповідне до віку харчування, отримує 0 балів.

Оцінка фізичного розвитку. Якщо студент надав повну та правильну оцінку фізичного розвитку дитини, виконання навички оцінюється в 10 балів. Якщо студент допустив окремі неточності у визначенні оцінки фізичного розвитку дитини, але здатний самостійно їх виправити, він отримує 8 балів. Якщо студент допускає окремі помилки, але загалом демонструє розуміння принципів оцінювання фізичного розвитку, він отримує 6 балів. В разі припущення грубих помилок студенту присвоюється 0 балів.

Оцінювання **практичних навичок біля ліжка хворого** здійснюється таким чином:

Відмінне бездоганне виконання кожної навички оцінюється в 10 балів, добре виконання (студент допускає неточність у виконанні навички, але сам виправляє її) – 8 балів, задовільне виконання (студент допускає окремі несуттєві помилки) – 6 балів, незадовільне, тобто неправильне або з грубими помилками, виконання навички оцінюється в 0 балів.

Максимальна кількість балів, які студент може отримати під час складання підсумкового контролю складає **120 балів**.

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше **60** балів (не менше, ніж 30 балів за виконання практичних завдань та не менше 30 балів за теоретичну частину підсумкового контролю).

Мінімальна оцінка з дисципліни складає **111 балів**.

Розподіл балів, які отримують студенти

№ №	Тема	Максимальна кількість балів
1	Періоди дитячого віку, характеристика кожного. Період новонародженості, розподіл новонароджених за гестаційним віком, ознаки морфологічної і функціональної	3

	зрілості/незрілості, межеві стани (транзиторні). Шкала Апгар. Первинний туалет новонародженого.	
2	Фізичний розвиток (ФР) дітей, характеристика процесів росту і розвитку, закономірності збільшення основних антропометричних показників та їх оцінка. Семіотика порушень ФР.	3
3	Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи. Нервово-психічний розвиток дітей у різному віці. Методи і частота оцінки.	3
4	Методика клінічного неврологічного обстеження дітей. Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей. Особливості спинномозкової рідини у дітей та семіотика її змін при патології.	3
5	Анатомо-фізіологічні особливості, клінічна методика обстеження і семіотика захворювань шкіри та її похідних, підшкірної основи. Методика обстеження лімфатичних вузлів у дітей.	3
6	Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження кістково-м'язової системи у дітей. Семіотика захворювань кістково-м'язової системи у дітей.	3
7	Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання, методика клінічного обстеження органів дихання у дітей.	3
8	Семіотика синдромів ураження і основних захворювань органів дихання. Лабораторно-інструментальні методи обстеження органів дихальної системи.	3
9	Анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної системи у дітей. Методика фізикального обстеження серцево-судинної системи у дітей.	3
10	Додаткові методи дослідження серцево-судинної системи. Семіотика основних синдромів і захворювань серцево-судинної системи у дітей.	3
11	Анатомо-фізіологічні особливості, методика клінічного обстеження травної системи у дітей.	3
12	Основні симптоми і синдроми ураження органів травлення у дітей. Лабораторно-інструментальні методи обстеження. Семіотика основних захворювань.	3
13	Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження органів системи сечовиділення у дітей.	3

	Лабораторно-інструментальні методи обстеження. Семіотика синдромів уражень сечової системи.	
14	Особливості системи крові у дітей різних вікових груп. Методи клініко-лабораторного обстеження дітей з ураженням системи крові. Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів та захворювань системи крові у дітей.	3
15	Анатомо-фізіологічні особливості, загальна семіотика захворювань імунної системи у дітей.	3
16	Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження, семіотика захворювань ендокринної системи у дітей.	3
17	Історія хвороби.	8
18	Природне вигодовування немовлят. Кількісний і якісний склад материнського молока. Методи розрахунку добового об'єму їжі та режиму харчування. Підгодовування (прикорм) і корекція харчування. Добова потреба дитини в харчових інгредієнтах та енергії.	3
19	Штучне і змішане вигодовування немовлят. Класифікація та характеристика молочних сумішей для штучного і змішаного вигодовування. Техніка штучного і змішаного вигодовування, критерії оцінки їх ефективності. Прикорм і корекція харчування при штучному і змішаному вигодовуванні.	3
20	Принципи та організація раціонального харчування дітей старших одного року.	3
	<i>За темами "сестринська практика, базові медичні навички в педіатричному відділенні":</i>	
21	Техніка антропометричних вимірювань у дітей, оцінка отриманих даних. Гігієнічна обробка рук. Засоби індивідуального захисту медичних працівників.	3
22	Участь медичної сестри у забезпеченні діагностичного процесу.	3
23	Участь медичної сестри у забезпеченні лікувального процесу.	3
24	Робота медичної сестри в кабінеті щеплень. Лікувальне харчування; організація харчування пацієнтів у відділеннях дитячої лікарні. Базова серцево-легенева	3

	реанімація у дітей на догоспітальному етапі. Зупинка кровотечі.	
25	Робота з удосконалення практичних навичок; оформлення звітної документації з сестринської практики. Підсумковий контроль з дисципліни (ПК)	3
	РАЗОМ з дисципліни	80

Конвертація кількості балів з дисципліни в оцінки за шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
170-200	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
155-169	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
140-154		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
125-139	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
111-124		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
60-110	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-59		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Конвертація кількості балів з дисципліни в традиційні оцінки

Оцінка в балах	Традиційна оцінка
170 - 200	5
140 - 169	4
139 - 111	3
≤ 110	2

Порядок ліквідації академічної заборгованості

При отриманні незадовільної оцінки з дисципліни в межах 60-110 балів (FX) студент має право повторно її скласти 2 рази: один - кафедральній комісії за участю зав. кафедри, другий раз - комісії за участю завідуючого кафедри та декана.

Повторне складання дисципліни проводиться за графіком, складеним на кафедрі, та узгодженим з деканатом, щоб інтервал між спробами або дисциплінами був не менше 3-х днів. Дисципліна має бути складена до початку нового навчального року.

При отриманні незадовільної оцінки з дисципліни в межах 1-59 балів (F) студент зобов'язаний повторно її вивчити у позааудиторний час на платній основі.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- Самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Клінічне обстеження дитини: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.В.Катілов, Д.В.Дмітрієв, К.Ю. Дмітрієва,

С.Ю. Макаров. - Вид. 3-тє вид. оновл. та допов.- Вінниця: Нова Книга, **2023**. -536 с: іл.

2. Пропедевтика педіатрії в синдромах : підручник / [О.Р. Боярчук, М.І. Кінаш, О.М. Шульгай та ін.]; за ред. О.Р. Боярчук, М.І. Кінаш. – Тернопіль : ТНМУ, **2022**. – 760 с.

3. Харчування дітей перших років життя / Волосовець О.П., Кривопустов С.П. та. ін – Київ: МЕДПРИНТ, **2025**. – 100 с.

4. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми: Підручник 5-те вид.. Капітан Т.В. Вінниця: Нова Книга, **2021**.- 832с.

5. Спеціалізована сестринська практика: навчальний посібник за ред І.О. Мітюряєва – Корнійко, О.В. Виговська, С.Ю. Романенко, Г.В. Салтикова (та інш) Київ, ДП « експрес – об'ява», **2023**. - 376 с.

6. Невідкладні стани в педіатричній практиці : навчальний посібник для студентів, лікарів-інтернів медичних закладів вищої освіти / Ю. В. Марушко [та ін.] ; Міністерство освіти і науки України [и др.]. - 2-ге вид. перероб. та допов. - Київ : ВСВ Медицина, **2020**. - 440 с.

7. Nelson textbook 21st Edition by Robert M. Kliegman, MD, Joseph St. Geme, Nathan J. Blum, Samair S. Shan, Robert C. Tasker, Karen M. Wilson, Richard E. Behrman Видавництво: Elsevier, (**2020**). 848 p.

Додаткова:

1. Пропедевтична педіатрія : підручник для студ. вищих медичних навч. закладів IV рівня акредитації / В. Г. Майданник [та ін.] ; за ред. В. Г. Майданник; - 2-е вид., випр. і доп. - Вінниця : Нова книга, 2018.

2. Педіатрія: підручник для студ. вищих навч. закладів IV рівня акред. / за ред. проф. О.В. Тяжкої. – Вид. 5-те виправ. та допов. – Вінниця : Нова Книга, 2018. – 1152 с. : іл. (с. 359-375).

3. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. Том 1 / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. видання. Наукові редактори перекладу В.С. Березенко, Т.В. Починок. Київ: ВСВ «Медицина», (**2020**). Т1-378с., Т2- 426 с.

4. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: 23-є видання: у 3 томах. Том 1 / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В.Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона .:Медицина.- 2020.-258 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Наказ МОЗ України від 13.10.2024 № 1590 "Про затвердження Критеріїв оцінювання фізичного розвитку дітей віком до 18 років"
<https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukrayini-vid-13-10-2024-1590-pro-zatverdzhennya-kriteriyiv-ocinyuvannya-fizichnogo-rozvitku-ditej-vikom-do-18-rokiv>
2. Наказ МОЗ України від 18.05.2018 No 947 Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні
<https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukraini-vid-18052018--947-pro-vnesennj-a-zmin-do-kalendarja-profilaktichnih-scheplen-v-ukraini>
3. Галузеві стандарти та клінічні настанови.
https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/
4. Сайти МОЗ України: <https://moz.gov.ua/protokoli/>
5.
<https://www.who.int/teams/maternal-newborn-child-adolescent-health-and-ageing/child-health>
6. Up To Date. <http://www.uptodate.com/>
7. BMJ Clinical Evidence <https://bestpractice.bmj.com/>
8. Medscape from WebMD <http://www.medscape.com/>
9. Centers for Disease Control and Prevention (CDC) <https://www.cdc.gov/>
10. The Cochrane Collaboration The Cochrane Library <http://www.cochrane.org/>
11. Clinical Knowledge Summaries (CKS) <http://prodigy.clarity.co.uk/>
12. cdc. gov
13. <https://www.nice.org.uk/guidance>

Розробники

Волосовець О.П. - член-кореспондент НАМН України, д.мед.н.,
професор, завідувач кафедри педіатрії №2

Кривопустов С.П. - д.мед.н., професор, професор кафедри педіатрії №2

Грищенко Н.В. - к.мед.н., доцент, доцент кафедри педіатрії №2

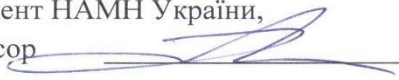
Каруліна Ю.В. - к.мед.н., доцент, доцент кафедри педіатрії №2

Черній О.Ф. - к.мед.н., доцент, доцент кафедри педіатрії №2

Обговорено та схвалено **на засіданні кафедри педіатрії № 2:**

Протокол від « 29 » серпня 2025 року № 1

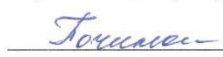
Завідувач кафедри педіатрії № 2,
член-кореспондент НАМН України,
д.мед.н., професор

 Волосовець О.П.

Обговорено та затверджено **на засіданні Циклової методичної комісії з**
педіатричних дисциплін

Протокол від « 29 » серпня 2025 року № 1

голова ЦМК, професор

 Починок Т.В.